

Projektplan

Version 2016-03-01

Patientrapporterad upplevelse och nöjdhet av hysterektomi på benign indikation

Projektansvariga:

Preben Kjölhede, professor, överläkare; Ninnie Borendal Wodlin, med.dr., överläkare och Hanna Grundström, doktorand, barnmorska.

Kvinnokliniken, Universitetssjukhuset, 581 85 Linköping

BAKGRUND

Hysterektomi som görs på benign indikation är ett operativt ingrepp för en åkomma som inte är livshotande men som påverkar patientens livskvalitet. De vanligaste indikationerna är blödningsrubbnings och/eller fysiska besvär inklusive smärta. Då det är ett radikalt och oåterkalleligt ingrepp som kan få medicinska och psykologiska konsekvenser är det av stor vikt att operationen ger patienten önskad positiv påverkan på livskvaliteten.

GynOp innehåller förutom de kliniska och perioperativa data även uppföljningsdata med patientrapporterat utfall och nöjdhet med operationen. Gynop är därför en viktig källa för att söka svar på frågan om operationen ger den önskade positiva effekten på livskvaliteten.

Vi vill i 3 nya studier studera patientrapporterad nöjdhet och upplevelse av operationen (PREM (patient reported experience measures)) och dess resultat (PROM (patient reported outcome measures)) och analysera hur indikationer för operation, operationsmetod, komplikationer, demografiska och kliniska faktorer eventuellt påverkar PREM och PROM.

Projekt 1

Subtotal hysterektomi blev en populär hysterektomimetod under 80-talet och fick ytterligare en renässans under 90-talet med införande av den laparoskopiska metoden. En av nackdelarna med subtotal hysterektomi är att man inte alltid åstadkommer total blödningsfrihet efteråt utan kvinnan fortsätter cykliskt att menstruera fram till menopausen. Huruvida den patientupplevda nöjdheten efter en subtotal hysterektomi är den samma som för total hysterektomi och i vilken omfattning persisterande blödningar föreligger efter subtotal hysterektomi samt om persisterande blödningar påverkar den patientrapporterade nöjdheten är inte känd.

Syftet med studien är att fastställa förekomsten av persisterande blödningar efter subtotal hysterektomi samt analysera patientnöjdheten/upplevelsen hos subtotal hysterektomerade kvinnor jämfört med kvinnor som genomgår total hysterektomi.

Hypotes: Hysterektomi på benign indikation genomförd med subtotal hysterektomi ger upphov till persisterande menstruationsliknande blödning vilket ger upphov till en sämre patientnöjdhet/upplevelse än den man finner hos kvinnor som genomgår total hysterektomi.

Inklusionskriterier: Samtliga patienter som ingår i Gynops benigna hysterektomi sträng från 1997-2015.

Exklusionskriterier: Malignitet i PAD.

Primär outcome: Prevalens av persisterande blödningar efter subtotal hysterektomi 8 veckor och 1 år efter operationen.

Sekundär outcomes: Patientskattad nöjdhet/upplevelse med operationen 8 veckor och 1 år efter operationen

Projekt 2

Hysterektomi görs i vissa fall på indikationen bäckensmärta eller endometrios i syfte att avhjälpa patientens besvär. Andelen som genomgår hysterektomi i Sverige på denna indikation är ganska låg jämfört med hur det förhåller sig i andra länder. Det är känt från länder med stor andel hysterektomier på indikation smärta/endometrios att möjligheten att bli bra från symtomen inte är särskilt stor. Hur detta förhåller sig i Sverige där andelen hysterektomier på denna indikation är ganska låg är inte känd.

Syftet med studien är att undersöka om den patientskattade nöjdheten/upplevelsen efter en hysterektomi skiljer sig mellan dem som innan operation angav smärta respektive blödning eller annan orsak som sitt största besvär som indikation för operationen. Resultaten justeras för bla. per- och postoperativa komplikationer, operationsmetoder, och andra potentiella störfaktorer.

Hypotes: Hysterektomi på indikationen bäckensmärta/endometrios ger en sämre patientnöjdhet än hysterektomi på andra indikationer.

Inklusionskriterier: Samtliga patienter som ingår i Gynops benigna hysterektomi sträng från 1997-2015.

Exklusionskriterier: Malignitet i PAD.

Primär outcome: Patientskattad nöjdhet/upplevelsen med operationen 8 veckor och 1 år efter operationen

Sekundära outcomes: Olika operationsmetoders betydelse för patientnöjdheten/upplevelsen

Projekt 3

Per- och postoperativa komplikationer vid hysterektomi på benign indikation rapporteras i upp till 25 %. Komplikationer påverkar patientens livskvalitet och sannolikt även patientnöjdhet både på kort och lång sikt.

Syftet med studien är att analysera huruvida komplikationer i anslutning till hysterektomi på benign indikation påverkar den patientskattade nöjdheten/upplevelsen 8 veckor och 1 år efter operationen samt huruvida operationsmetod påverkar den skattade nöjdheten.

Hypotes: Per- och/eller postoperativa komplikationer i samband med hysterektomi på benign indikation påverkar patients nöjdhet/upplevelsen med operationen negativt efter 8 veckor men 1 år postoperativt har denna effekt försvunnit.

Inklusionskriterier: Samtliga patienter som ingår i Gynops benigna hysterektomi sträng från 1997-2015.

Exklusionskriterier: Malignitet i PAD.

Primär outcome: Patientskattad nöjdhet med operationen 8 veckor och 1 år efter operationen

Sekundära outcomes: Olika operationsmetoders betydelse för patientnöjdheten

MATERIAL/METOD

Registerdata från Gynopregistret avseende hysterektomier utförda på benign indikation och med benign PAD under åren 1997 -2015 kommer att användas för att besvara våra frågeställningar. Datavariabler väljs ut enl. bifogad variabellista. Betr PREM/PROM används frågorna från uppföljningsfrågeformulären som har relation till begreppen PREM/PROM.

När data erhållits från registerhållaren kommer de att analyseras statistiskt med statistikprogrammet Statistica och ev. SPSS.

De statistiska analyserna görs på konventionellt sätt med modeller för multipel logistisk regressionsanalys. Resultaten kommer att presenteras i vetenskapliga referee-granskade tidskrifter. Artiklarna kommer bl.a. att ingå i doktorandprojekt.